

Sempre he començat les meves classes d'English fent una petitíssima explicació dels seus orígens i desenvolupament fins els nostres dies. Com comprendreu, no es tracta de que aprenem tot això de memòria sinó que ens quedi, com a mínim, la sospita que nostres llengües no son tan alienes com podria semblar en un principi.

Us aniré deixant links perquè podeu seguir el tema si us interessa i algunes referències bibliogràfiques per si voleu aprofundir-hi.

Què és una cosa anomenada Indoeuropeu?

Diuen en E.Roberts i B.Pastor al seu llibre *Diccionario etimológico indoeuropeo de la lengua Española*:

El hecho es que hay ecuaciones o igualdades sistemáticas que no pueden ser atribuidas a la casualidad. La hipótesis, que esas lenguas proceden de un origen común, continuación de un lenguaje prehistórico único, llamado proto-Indoeuropeo.

La imaginació comença a volar! Fa ja molts segles, un senyor anomenat Sir **William Jones**¹ va comparar llengües com el llatí, el grec i el sànscrit. I percep que hi ha estructures i paraules que podrien tenir un origen comú. S'etiqueta el mètode i apareix la **Lingüística comparativa**² que eixampla el número de llengües comparades i estableixen els primers arbres (molt a la moda Darwinista) de les llengües indoeuropees. Afegim a la recerca als arqueòlegs i l'ús des de l'any 1949 de la datació del carboni 14 i... Eureka! Tenim prou dades per crear una hipòtesi sobre el poble que, cap a l'any 5600 a.c. vivia a la zona nord-oriental del mar negre - Caspi. Possiblement eren nòmades provenint d'Àsia, que s'havien assentat durant els darrers 2000 anys assolint una cultura de coure o inici del bronze. Com apuntava Georges Dumézil a *Els deus sobirans dels Indoeuropeus*, gaudien d'un panteó politeista amb tres deus centrals, un del cel, un de la caça o la guerra i un de la fertilitat. Componien poesia i enterraven els seus morts. Coneixien la roda de fusta sense radis i tenien ovelles i vaques, tenint aquestes últimes un rol important en la vida religiosa. Coneixen l'argent i l'or i provenen d'una cultura on el llop, l'os i el gos son venerats i simbolitzen la força.

Un dia, com ja havia succeït abans, **crescudes**³ en les aigües dels rius i les aigües del Mar Negre i el Caspi forcen a les poblacions establertes al seu voltant a moure's. Tornen a convertir-se en nòmades. Munten els cavalls forçats per la necessitat i els deus del cel, l'agrícola i el de la caça, es tornen deus de poder i guerra mentre els pobles avancen conquerint altres poblacions a les qui imposen la seva llengua i, alhora, adopten noves formes lingüístiques que fan, de cada focus migratori, una llengua diferent. Aquesta diàspora durarà milers d'anys. Pensem que l'expansió del Castellà durant la invasió d'Amèrica al 1492 o la de l'Anglès a la colonització d'Austràlia al 1770, són encara una expansió d'aquell primer Indoeuropeu. Deu n'hi dó quin viatge! Oi?

1 - ([http://en.wikipedia.org/wiki/William_Jones_\(philologist\)](http://en.wikipedia.org/wiki/William_Jones_(philologist)))

2 - (http://ca.wikipedia.org/wiki/Ling%C3%BC%C3%ADstica_comparativa)

3 - (http://es.wikipedia.org/wiki/Diluvio_universal)

Què és una cosa anomenada Germànic?

A mesura que els Indoeuropeus avançaven es van anar distribuint per tot el territori creant varietats dialectals. Això no va passar en dues setmanes sinó que van necessitar mil·lenis per arribar a llocs nous, conquerir, assentar-se i anar canviant un altre cop de guerrers rapinyaires a caçadors recol·lectors.

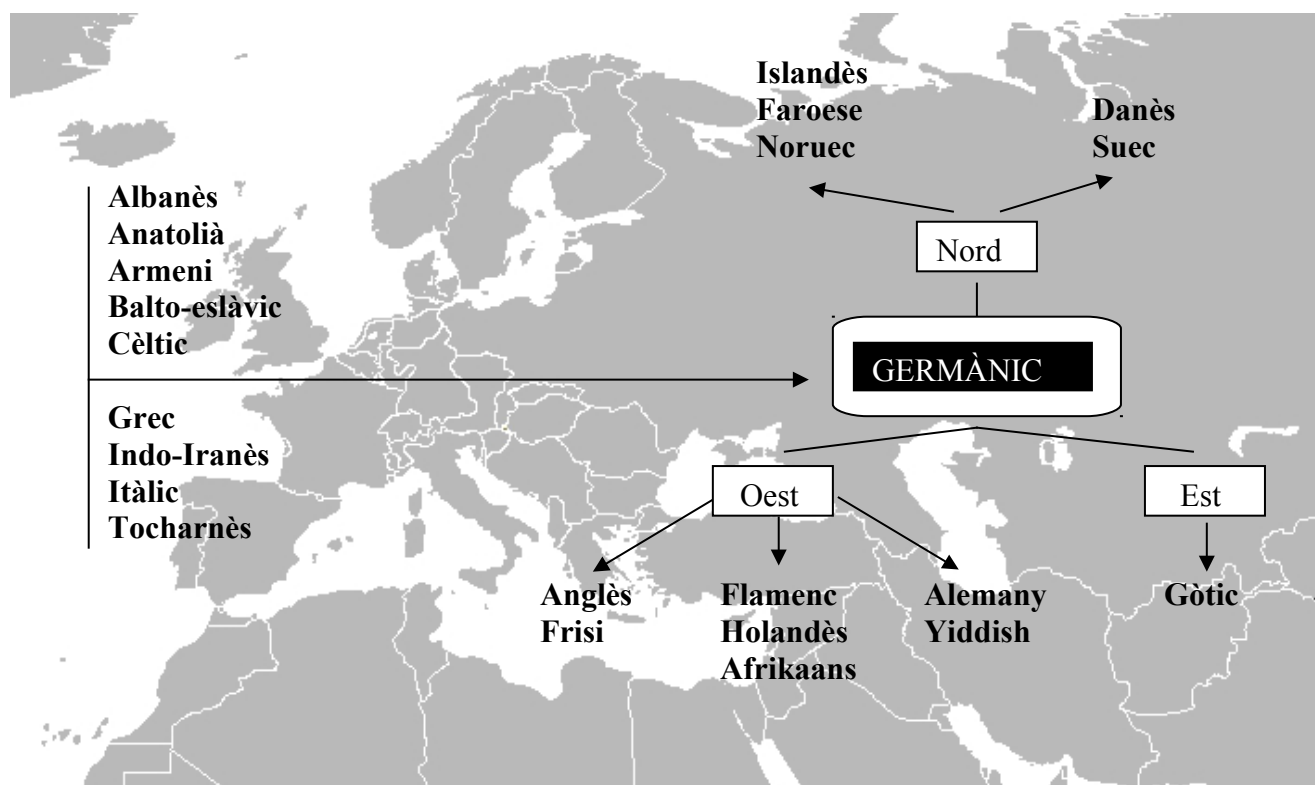
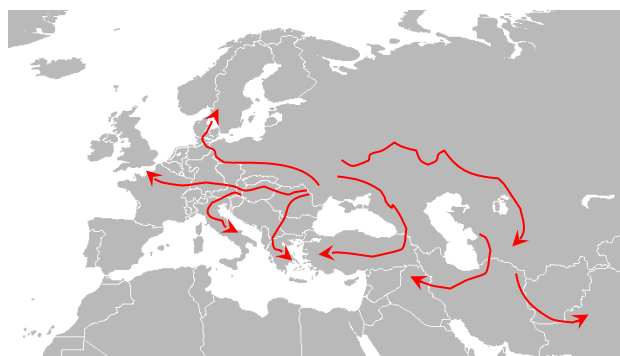
A nosaltres ens interessen dues branques, la Itàlica, que va arribar a produir la llengua Catalana i la Germànica, que produirà la llengua Anglesa.

És durant aquest període que comencen a produir-se canvis molt importants. Si no teniu gaire interès, cerqueu només a la Wikipèdia els termes "lleis de Grimm" i "lleis de Verner". Si teniu molt més interès, els autors que millor han descrit el procés han estat John Algeo i Thomas Pyles.

A tall d'exemple, els Grimm, famosos pels seus contes i no per ser uns increïbles filòlegs, van arribar a la conclusió de que paraules com "pare" i "father", "hoste" i "guest" o "cor" i "heart" venien d'un mateix mot. Difícil d'imaginar com poden venir d'una mateixa arrel? Això són les lleis de Grimm complementades per les de Verner. Us puc assegurar que és apassionant.

Un altre tret molt important d'aquest període és que els verbs perden pràcticament qualsevol distinció de temps i mode, començant a desenvolupar allò que un dia serà el sistema de verbs auxiliars. No correm! Que ja veurem tot això!

Finalment, l'accentuació de les paraules que en Indoeuropeu canviava constantment d'aguda a greu o esdrúixola, en Germànic s'estabilitza en una tendència a fer-ho tot agut, és a dir, accentuar la primera síl·laba.

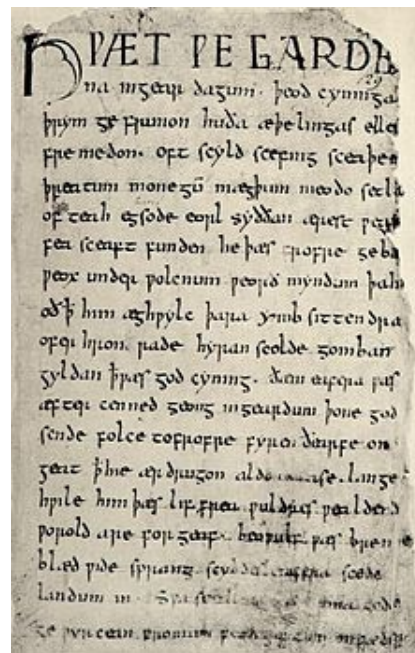
Què és una cosa anomenada Old English?

I ara és quan us quedeu a quadres ja que la història de la llengua Anglesa no arriba les illes fins l'any 449 quan els Saxons, els Jutes, els Frisis i els Angles les envaeixen. Allà troben dues menes de poblacions i comença el viatge d'enriquiment de la llengua Anglesa. Per una banda els Celtes, dominats en la seva majoria per l'imperi romà i, d'altra banda, les tribus Pictes d'Escòcia, salvatges i amb una llengua no indoeuropea. Encara que ho presento de forma simple, el xoc de llengües produeix una riquesa brutal de vocabulari i expressivitat lingüística a tots els nivells, no només als qui tenien la lectura i la escriptura a l'abast, sinó a nivell de poble, de folk. El saber del poble, folk-lore, es converteix en una forma oral de transmissió que, només cap a l'any 664 es veu fortament perseguida quan, al sínode de Whitby, els cristians anglesos passen a formar part de la comunitat romana, quedant els celtes i la llengua gaèlica en un segon terme, sovint perseguits per pagans.

La influència cristiana fixa fins i tot l'abecedari que queda igualat al llatí, desapareixent de mica en mica tota resta de lletres rúniques, ògams o qualsevol altre forma de expressió escrita.

L'any 787 comencen les invasions escandinaves. Duraran fins al 1042 i es tornen a retrobar dues llengües germanes del passat, encara que una d'elles, l'Anglesa, molt "evolucionada" i, fins i tot, amb literatura escrita: Beowulf, la obra èpica de l'old-English fou escrita cap a l'any 1000.

Suposo que es pot baixar gratuïtament ja que no deu tenir drets d'autor, no?

Seguim amb les influències? Doncs no ens perdem aquesta data. 1066. El rei Harold mor a la batalla de Hastings i un tal William, duc de la Normandia és fet rei d'Anglaterra. Ara a les illes es parla, tot allò que hem estat veient i, a més a més, com llengua cortesana i de prestigi, el Francès!

Què és una cosa anomenada Middle English?

Però això no durarà tant com els musulmans a la península Ibèrica! I al 1204, el rei John retorna la Normandia als francesos, tallant així els lligams amb el continent. Al 1258 es fa signar al rei Henry III les provisions d'Oxford, un primer pas cap a la creació d'una constitució i un parlament.

Però dos fets retardaran el desenvolupament d'Anglaterra, la guerra dels cent anys amb França (1337 – 1453) i la Black Death, la pesta de 1348 que va matar un terç de la població de Europa en menys de dos anys.

Així i tot, John Wycliffe tradueix la biblia, Geoffrey Chaucer escriu contes i poesia i en William Caxton estableix a Westminster la primera impremta que omple les illes amb una sola escriptura i una sola llengua.

Important és la desaparició durant aquest període del gènere, la desaparició de les vocals no accentuades, la pèrdua de la *thorn*,

darrera runa vestigial, l'assentament dels *couplets*, parelles de paraules saxones-normandes amb diferències semàntiques i la quasi desaparició dels casos.

Què és una cosa anomenada L'alfabet fonètic internacional

Hem fet un viatge de milers d'anys i ens acostem ja a l'anglès modern. Però abans d'entrar-hi, hi ha un tema que hem de conèixer perquè el farem servir durant tot el temps que estem estudiant aquesta llengua.

L'AFI, **alfabet fonètic internacional**¹, o IPA, International Phonetic Alphabet, creat cap al 1888 a la Associació Fonètica Internacional, institució Franco-Anglesa del 1886.

Be, ja buscareu informació si us **interessa**². El que ens interessa a nosaltres és que aquest alfabet pot representar qualsevol so de qualsevol llengua. És a dir, si jo escric amb l'AFI la paraula /'kæmpɪŋ/ es correspondria a la pronúncia en la nostra llengua de la paraula anglesa *camping*.

Als diccionaris us serà d'utilitat conèixer l'alfabet fonètic que fan servir, encara que per manca de voluntat o/i pur xovinisme no tothom fa servir el mateix alfabet.

Per exemple, l'americà Webster en té un de propi mentre que l'anglès Collins fa servir l'AFI. No us preocupeu. S'assemblen molt i en un moment us poden treure del dubte si vida (*life*) es pronúncia /lif/ o es pronúncia /laɪf/.

En català, l'Institut d'Estudis Catalans, va revisar i adoptar l'AFI

[ə] (voc.ne cat.ori.: casa	[ɛ] (e oberta): cel
[ɔ] (o oberta): port	[w] (semivocal): quan
[j] (semivocal): iaia	[β]: sabó
[ð]: cada	[ɣ]: agafar
[ʒ]: gerani (cat or)boja	[χ] José (en castellà)
[θ] Pozo (en castellà)	[ʃ] (xeix): xop ; caixa
[tʃ]: cotxe	[dʒ]: metge ; petja
[ʎ]: llop	[r] (erra simple): cara
[r] (erra v) carro ; ràpid	[m]: èmfasi
[ɲ]: canya	[ŋ]: sang , cinc
[h] (hac aspir):Harrison	

Durant aquest curs farem servir de vegades l'AFI i fora molt bò que, com a mínim, El coneixessim una mica.

Prou per avui. No avancem més i mirem només aquest tercer link³ que us proposo perquè tinguem una idea del que estem parlant. Per deures us demano que mireu al diccionari deu paraules i intenteu comprendre la seva transcripció fonètica. NO ens compliquem la vida amb paraules estranyes. Busqueu Pare, Mare, Gos, Pa, el verb Pensar, Cotxe, Casa, Verd, Aigua i.... va, una d'interessant!: Filla.

1.- (http://ca.wikipedia.org/wiki/Alfabet_fon%C3%A8tic_internacional)

2.- (http://ca.wikipedia.org/wiki/Transcripci%C3%B3_ling%C3%BC%C3%ADstica)

3.- (http://en.wikipedia.org/wiki/International_Phonetic_Alphabet_chart_for_English_dialects)